

Y CABINET DYDD MAWRTH, 16 CHWEFROR 2016

Yn bresennol-

Y Cynghorwr: Dyfed Wyn Edwards, Peredur Jenkins, John Wynn Jones, Dafydd Meurig, W. Gareth Roberts, Mair Rowlands, Gareth Thomas, Ioan Thomas a Mandy Williams-Davies.

Hefyd yn bresennol-

Dilwyn Williams (Prif Weithredwr), Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Dafydd L. Edwards (Pennaeth Cyllid), Iwan G. Evans (Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol), Gwyn Morris Jones (Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol), William E Jones (Uwch Reolwr Cyllid), Geraint Owen (Pennaeth Adran Cefnogaeth Gorfforaethol), Meinir Owen (Rheolwr Rhaglen Arbedion), Janet Roberts (Uwch Reolwr Gwasanaeth Cyflawni a Cefnogi Newid), Dafydd Wyn Williams (Pennaeth Rheoleiddio Dros Dro), Bethan Richardson (Arweinydd Tîm Cefnogi Cabinet – cofnodi).

1. YMDDIHEURIADAU

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.

Derbyniwyd ymddiheuriad gan y Cyng. Dyfrig Siencyn.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Nid oedd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw fater brys.

4. MATERION YN CODI O BWYLLGORAU CRAFFU

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o Bwyllgorau Craffu.

5. COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR 19EG O IONAWR 2016

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y Cabinet a gynhaliwyd ar 19eg o Ionawr 2016.

6. ADOLYGIAD STRATEGOL PRIFFYRDD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. John Wynn Jones.
Eiliwyd gan y Cyng. Dafydd Meurig.

PENDERFYNIAD

1. Derbyn canlyniadau'r adolygiad strategol.
2. Tra'n nodi a derbyn gwaith clodwiw y gwasanaeth, er mwyn sicrhau ein bod mor effeithiol ac effeithlon ag y gallwn fod y dylid cynnal adolygiad o'r gwasanaeth yn cael ei gynnal dros y misoedd nesaf fel rhan o brosiect "Arfogi Unedau i Roi Ffordd Gwynedd ar Waith".
3. Y dylai cyfrifoldeb dros bontydd, waliau cynnal a chwlferei drosglwyddo i'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol gan ofyn i'r ddau aelod Cabinet perthnasol oruchwylio cynllun rhesymegol ar gyfer gwneud hynny;
4. Y dylid newid i drefn o sefydlu risgiau ein pontydd a waliau cynnal a dilyn cyfundrefn cynnal ar sail risg yn sgil hynny. Er mwyn gwneud hynny, y dylid hefyd cymeradwyo hyd at yr uchafswm o £104,000 o adnoddau unwaith ac am byth o'r gronfa buddsoddi i arbed oni bai fod yna ffyrdd eraill o ariannu'r buddsoddiad angenrheidiol gan adael i'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad a'r Aelod Cabinet Adnoddau ystyried y swm sydd angen ei ryddhau o'r Gronfa.
5. Ystyried a dylid lleihau'r gyllideb cynnal ffyrdd a maint y lleihad hwnnw fel rhan o'r ystyriaeth a roddir i doriadau.

7. POLISI CLUDIANT ÔL-16

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Gareth Thomas.
Eiliwyd gan y Cyng. Ioan Thomas.

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo'r Polisi Cludiant Ôl-16 newydd (cyflwynwyd i'r Cabinet fel Atodiad 1 i'r adroddiad perthnasol) i'w weithredu o fis Medi 2016 ymlaen

8. BIL DRAFFT LLYWODRAETH LEOL (CYMRU)

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Dyfed Edwards.
Eiliwyd gan y Cyng. Gareth Thomas.

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo'r sylwadau a gynhwyswyd yn yr adroddiad i'r cyfarfod, mewn ymateb i'r Bil ar ran y Cyngor, gan ychwanegu sylwadau a gyflwynwyd gan Bwyllgor Archwilio'r Cyngor.

9. TROSOLWG PERFFORMIAD CYNGOR GWYNEDD 2015/16

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Dyfed Edwards.
Eiliwyd gan y Cyng. Dafydd Meurig.

PENDERFYNIAD

Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad a gyflwynwyd i'r cyfarfod.

10. CYNLLUN STRATEGOL 2016/17

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Dyfed Edwards.
Eiliwyd gan y Cyng. Gareth Thomas

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo Cynllun Strategol 2016-17 i'w gyflwyno i'r Cyngor ar 3 Mawrth 2016.

11. ARBEDION EFFEITHLONRWYDD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Peredur Jenkins.
Eiliwyd gan y Cyng. W Gareth Roberts.

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo cynlluniau effeithlonrwydd a restrir yng nghymalau'r adroddiad i'r cyfarfod:

2.4 (sef cynlluniau Plant1, Plant2, Plant4, OED25, OED27, OED29, OED34, CC3, TAI6)

3.1 (sef cynlluniau OED7, OED8, OED9, OED10)

5.1 sef –

Cynllun	2014/15
Arbedion Cludiant Ardal Arfon	£267,000
Arbedion Caffael Trawsadrannol	£118,000
Lleihau absenoldebau salwch	£50,000
Arbedion Technoleg Gynorthwyol	£217,000

(Teleofal)	
Arbedion drwy wneud defnydd mwy effeithiol o gerbydau fflyd y Cyngor	£130,000
Ail-ddylunio trefniadau argraffu'r Cyngor	£78,000
Cyfanswm	£860,000

gan gymeradwyo hefyd sylw'r Pwyllgor Craffu Cymunedau parthed Cynllun 4.1 (sef 'Trefn Wahanol o Newid Lampau – cyfanswm o £97,000).

12. CYLLIDEB REFENIW 2015/16 - ADOLYGIAD TRYDYDD CHWARTER

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Peredur Jenkins.
Eiliwyd gan y Cyng. Dafydd Meurig.

PENDERFYNIAD

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad trydydd chwarter (sefyllfa 31 Rhagfyr 2015) o Gyllideb Refeniw 2015/16, gan ofyn i'r Aelodau Cabinet a'r penaethiaid adrannau perthnasol gymryd camau priodol ynglŷn â materion o dan eu harweiniad/rheolaeth.

Nodi'r amrywiol adolygiadau a nodir yn yr adroddiad a'r camau i'w cymryd gan adrannau i gadw rheolaeth ar eu cyllidebau.

Cymeradwyo defnyddio tan wariant corfforaethol 2015/16 i gynorthwyo Strategaeth Ariannol 2016/17, yn benodol er mwyn ariannu bidiau un-tro.

13. RHAGLEN GYFALAF 2015/16 - ADOLYGIAD TRYDYDD CHWARTER

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Peredur Jenkins.
Eiliwyd gan y Cyng. John Wynn Jones.

PENDERFYNIAD

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd y trydydd chwarter (sefyllfa 31 Ragfyr 2015) o'r rhaglen gyfalaf, a chymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 2 o'r adroddiad, sef:

- cynnydd £132,000 mewn defnydd o fenthyca heb gefnogaeth
- cynnydd £276,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau
- cynnydd £350,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf
- cynnydd £268,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw

- lleihad £151,000 mewn defnydd o'r gronfa gyfalaf
- cynnydd £133,000 mewn defnydd o gronfeydd adnewyddu

14.a/b/c CYLLIDEB 2016/17, STRATEGAETH ARIANNOL 2016/17 - 2019/20 A THORIADAU I GYFARCH Y BWLCH ARIANNOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Peredur Jenkins.

PENDERFYNIAD

- Y dylid mabwysiadu'r gyllideb a grybwyllir yn adroddiad yr aelod cabinet ar gyfer 2016/17 sy'n golygu sefydlu cyllideb o **£227,227,120** ar gyfer 2016/17, i'w ariannu drwy Grant Llywodraeth o **£166,950,760** a **£60,276,360** o incwm Treth Cyngor fyddai'n golygu cynyddu'r Dreth Gyngor **3.97%**, sef cynnydd £46.09 yn y Dreth Gyngor Band D o £1,161.07 i £1,207.16 y flwyddyn.
- Derbyn hefyd y strategaeth ariannol tymor canolig, ac yn sgil hynny y dylid cynllunio hefyd i gynyddu'r Dreth Gyngor 3.97% yn 2017/18 fyddai'n golygu gorfod darganfod bwlch ariannol o £4.94m dros y ddwy flynedd nesaf ar ôl darganfod yr arbedion effeithlonrwydd o £14.054m a nodir yng nghymal 21 o'r adroddiad **"Cyllideb 2016/17 a Strategaeth Ariannol 2016/17- 2019/20"**.
- Sefydlu rhaglen gyfalaf o £22.141m yn 2016/17 a £12.286m yn 2017/18 i'w ariannu o'r ffynonellau a nodir yng nghymal 9.4 o'r atodiad i'r adroddiad **"Cyllideb 2016/17 a Strategaeth Ariannol 2016/17- 2019/20"**.
- Er mwyn cyfarch y bwlch o £4.94m a nodir yn rhan (ii) uchod, y dylid gweithredu ar y rhaglen doriadau canlynol –

Rhif	Toriad positif	Swm £
C2	Dileu 2 swydd allan o 7.5 yn yr Uned cefnogi Systemau o fewn y Gwasanaeth Oedolion	80,000
C3	Dileu 3 swydd allan o 20.6 yn yr Uned Cefnogi Gweithlu sy'n gwasanaethu oedolion a phlant	90,000
C4	Dileu 2 swydd allan o 10.5 yn yr Uned datblygu gweithlu o fewn y Gwasanaeth oedolion	75,000
C5	Dileu 1 swydd allan o 2.5 yn y maes Rheolaeth a Strategaeth Tai	37,500
C7	Dileu 1 swydd allan o 3 yn yr Uned Gwasanaeth Gwybodaeth sy'n delio gyda'r Ddeddf Diogelu data a'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth	30,000

C8	Cau adeiladau Frondeg Pwllheli ac Adeilad Ffordd y Traeth yn y Felinheli ond gofyn i'r Gwasanaeth adrodd yn ôl i'r Cabinet ar achos busnes cynllun C8 (Frondeg) cyn symud ymlaen i'w wireddu er mwyn sicrhau fod yna atebion derbyniol i anghenion y rhai sydd yno ar hyn o bryd	60,000
C9	Dileu 1 swydd allan o 8.5 yn yr Uned Cynnal a Chadw Adeiladau	28,000
C10	Dileu 1.5 swydd allan o 7.2 yn yr Uned Stadau a Chyfleusterau	40,000
C11	Dileu 2 swydd allan o 37.62 yn yr Unedau Cyfrifeg	50,000
C12	Rhoi'r gorau i gefnogaeth yr Uned Technoleg Gwybodaeth i systemau y tu allan i oriau gwaith arferol	39,500
C13	Dileu Cynllun Hyfforddeion Gwynedd a Chynllun Hyfforddeion Proffesiynol	258,720
C14	Dileu 2 swydd allan o 8.8 yn yr uned lechyd a Diogelwch	80,000
C15	Ail fodelu'r partneriaethau rhwng Gwynedd a Môn yn sgil y newid i Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus	130,000
C16	Dileu cyfraniad y Cyngor i Bartneriaeth Amgylchedd Gwynedd	7,620
C18	Dileu cyllideb ar gyfer cefnogi gwaith alcohol a chyffuriau	28,900
C19	Dileu 1 swydd allan o 2 yn y maes Rheolaeth Prosiect	31,060
1	Torri gwair prif lecynnau trefi 6 gwaith y flwyddyn yn hytrach nag 8 gwaith ond dylid ystyried os gellir darganfod mwy o arbedion effeithlonrwydd ar Gynllun rhif 1 (Torri gwair canol Trefi) drwy leihau'r toriadau sylfaenol ymhellach a chan ofyn i gymunedau lleol dalu os dymunir cael gwell safon	120,000
2	Dileu 1 swydd allan o 10.5 yn yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd	15,000
3	Lleihau cyllideb grantiau strategol i'r celfyddydau o 50%, ond ei weithredu o'r 1 Ebrill 2017 er mwyn rhoi cyfle i'r Gwasanaeth drafod ei weithrediad gyda'r cyrff a gefnogir a cheisio denu cymorth o ffynonellau eraill i gymryd lle'r lleihad yn y cymorth gan y Cyngor	84,850
4	Torri 2 swydd allan o 7 yn yr Uned Gwasanaeth	64,500

	gorfodaeth stryd	
5	Lleihau oriau agor Archifdy Dolgellau o 3 diwrnod i 2 ac Archifdy Caernarfon o 4 i 3 diwrnod yr wythnos	41,670
6	Torri gwair y 131 o feysydd chwarae plant bob deufis yn hytrach nag yn fisol	60,000
8	Lleihau elfen o gyllideb "Gwynedd Ni" gan ganolbwyntio ar yr elfen statudol.	70,000
9	Dileu 1 swydd allan o 27.7 yn yr Uned Prosesu Treth Gyngor	25,000
10	Torri 50% ar y gwasanaeth cynnal promenadau, meinciau ac enwau strydoedd	40,000
11	Peidio darparu copïau caled o'r llyfryn twristiaeth "Eryri Mynyddoedd a Môr"	46,000
12	Lleihau 50% ar y grantiau a roddir i fudiadau gwirfoddol ar gyfer prosiectau penodol	62,500
13	Peidio talu'r ffi am dalu Treth Gyngor yn y swyddfa bost	40,000
14	Lleihau amlder torri gwair ym mynwentydd y Cyngor o 7 gwaith y flwyddyn i 5	60,000
15	Torri 10% ar y gyllideb prynu llyfrau yn y llyfrgelloedd	26,000
16	Dileu 1 swydd allan o 14 yn yr uned Rheolaeth Adeiladu	40,000
17	Dileu ail swydd o'r 10.5 yn yr Uned Polisi Cynllunio ar y cyd.	15,000
19	Lleihau amser / a neu godi ffi am yr elfen gwarchod o fewn y cynllun brechwast am ddim i blant ysgolion cynradd	100,000
20	Cadw'r Teledu Cylch Cyfyng (CCTV) ond yn hytrach na dileu'r adnodd sy'n cadw golwg parhaus arno, y dylid ceisio cyflawni'r arbediad drwy leihau cyfraniad y Cyngor a gwneud unrhyw newidiadau gweithredu y gellid eu gwneud heb amharu ar effeithioldeb y gyfundrefn	90,000
21	Dileu 1 swydd allan o 2.45 yn yr Uned Bioamrywiaeth	30,000
22	Lleihau 50% ar y gyllideb rheoli traffig	65,000
23	Dileu 20% ar y gyllideb llwybrau cyhoeddus yn cynnwys 1 swydd allan o 7.2	110,000
25	Dileu 1 swydd allan o 8 yn yr Uned Rheoli	35,000

	Llygredd	
26	Dileu grant canolfan Noddfa	5,000
27	Dileu 1 swydd allan o 13.8 yn yr Uned Hylendid Bwyd	36,000
28	Dileu 1 swydd allan o 21.7 yn yr Uned Budd-daliadau Tai a threth Gyngor	25,000
29	Dileu Gwasanaeth gang cymunedol Arfon	70,000
30	Torri'r gyllideb cynnal ffyrdd (gan nodi yr addaswyd swm y toriad yn unol a'r argymhelliad yn yr adroddiad)	850,000
31	Yn hytrach na'r cynnig gwreiddiol o gau 30 allan o'r 42 Clwb Ieuentid, y dylid newid y cynllun dan sylw i wireddu'r arbediad toriadau o £200,000 (ynghyd a'r arbediad effeithlonrwydd disgwylidig o £70,000) drwy ail ddylunio'r Gwasanaeth Ieuentid a chan dderbyn y bydd angen ystyried y grantiau i fudiadau Ieuentid fel rhan o'r holl adolygiad	200,000
32	Rhoi'r gorau i redeg Amgueddfa Lloyd George ond gan weithredu o'r 1 Ebrill 2017 er mwyn rhoi cyfle i'r Gwasanaeth gynnal trafodaethau gydag unrhyw gorff fyddai'n dymuno cymryd cyfrifoldeb am yr amgueddfa	27,000
33	Cynyddu pris prydau ysgolion cynradd o £2.30 i £2.50 (gan nodi'r newid yn uchafswm y pris y dylid ei godi)	105,000
37	Dileu 2 swydd allan o 85 yn yr Uned Gweithwyr Cymdeithasol, Therapyddion Galwedigaethol a Swyddogion Gofal o fewn y Gwasanaeth Oedolion	80,000
38	Lleihau amllder glanhau pentrefi a stadau diwydiannol i bob 3 mis yn hytrach na bob mis a chynyddu amser ymateb i ddiwyddiadau	130,000
39	Lleihau'r gyllideb lyfrau yn y llyfrgelloedd o 25%.	39,000
40	Dileu 1 swydd allan o 12 yn yr Uned Gorfodaeth Tai	30,000
42	Lleihau 12.4% ar y gyllideb o £801,790 a delir gan y Gwasanaeth Oedolion i sefydliadau gwirfoddol / elusennol.	100,000
43	Dileu 10% o'r gyllideb Gwasanaeth Plant Derwen (sy'n cyflogi 19.4)	75,000
44	Dileu rhaglenni byw'n iach	54,050
46	Dileu'r gyllideb ar gyfer cynnal y Gwarchodfeydd Natur	59,400

47	Dileu cyllideb prosiectau diogelwch cymunedol a thrais yn y cartref	24,250
48	Rheoli traethau baner las a baner werdd yn unig	24,200
49	Dileu 1 swydd allan o 7.7 ar reoli risgiau llifogydd.	40,000
50	Dileu 1 swydd allan o 7 yn yr Uned sy'n rheoli grantiau adnewyddu a grantiau i'r anabl	30,000
51	Cau 50 allan o 73 o doiledau cyhoeddus y sir	244,000
52	Dileu 1 swydd allan o 21 yn y Gwasanaeth aml asiantaethol Cyfiawnder Ieuencid.	25,000
53	Dileu rhaglenni datblygu chwaraeon	71,180
58	Cau canolfannau Croeso'r Cyngor	155,000
63	Dileu 1 swydd allan o 7 ar reolaeth gwaith ffyrdd	30,000
65	Dileu 4 swydd allan o 85 yn yr Uned Gweithwyr Cymdeithasol, Therapyddion Galwedigaethol a Swyddogion Gofal o fewn y Gwasanaeth Oedolion	80,000
71	Dileu 1 swydd allan o 21.4 yn yr Uned Digartrefedd	25,000

- v. Nodi hefyd tra na fyddwn yn disgwyl yr elfen doriadau o £28,000 a nodir gyferbyn â chynllun 55 (Llyfrgelloedd), y bydd yna barhad i ddisgwyl newidiadau ar gyfer y gwasanaeth llyfrgell fydd yn cael eu cyfyngu i'r swm arbediad effeithlonrwydd a dargedwyd ar eu cyfer fydd efallai yn golygu gweithredu elfen helaeth o'r newid a nodir yn erbyn cynllun rhif 55.
- vi. Ar gyfer Cynllun 66 (Cymorth i Ferched), tra na ddylid ei dorri ar hyn o bryd, y dylai hyn fod yn amodol ar iddynt fodloni'r Gwasanaeth eu bod wedi edrych am yr holl gyfleon posibl i fod mor effeithlon a phosibl, gan gynnwys unrhyw arbediad fyddai'n deillio o hynny yn yr arbedion effeithlonrwydd.
- vii. Ar gyfer Cynlluniau 72 (Pont Abermaw) a 78 (Pont yr Aber), na ddylid torri'r cyllidebau yma ar hyn o bryd, ond fod hynny yn amodol ar gyrraedd targed o leihau'n sylweddol y gost i'r Cyngor o gyfrannu tuag at eu dyfodol, gan gynnwys unrhyw arbediad fyddai'n deillio o hynny yn yr arbedion effeithlonrwydd.
- viii. Ar gyfer Cynllun 59 (Neuadd Dwyfor), na ddylid torri'r gyllideb yma, ond fod hynny yn amodol ar drafod opsiynau gydag unrhyw fudiad lleol gyda golwg ar iddynt gymryd cyfrifoldeb amdano gyda'r nod o leihau'r costau sy'n syrthio ar drethdalwyr Gwynedd, ac y dylid cynnwys unrhyw arbedion yn yr arbedion effeithlonrwydd.
- ix. Gydag argymhellion vi), vii) a viii) uchod y dylid adrodd yn ôl ymhen blwyddyn gan ail ymweld a'r sefyllfa bryd hynny yn sgil unrhyw

ddatblygiadau.

- x. Awdurdodi'r Pennaeth Cyllid, mewn ymgynghoriad gyda'r Aelod Cabinet dros Adnoddau, i adolygu lefel cronfeydd penodol (fel awgrymir ym mharagraffau 8.6 - 8.8 o'r atodiad "Cyllideb 2016/17") er mwyn ariannu'r angen i "bontio" £2,106,050 yn 2016/17, oherwydd ni fydd modd cynhaeafu'r holl doriadau ar unwaith o Ebrill 2016.
- xi. Awdurdodi'r Pennaeth Cyllid, mewn ymgynghoriad gyda'r Aelod Cabinet dros Adnoddau, i drefnu i ariannu swm addasedig o gronfeydd, fel bo angen, er mwyn amddiffyn penderfyniadau'r Cyngor ar y gyllideb a'r dreth pe bai newidiadau ymylol mewn grant Llywodraeth, yn dilyn penderfyniadau Llywodraeth Cymru, fydd yn arwain at ddatgan setliad grant terfynol ar gyfer llywodraeth leol ar 2 Mawrth, a phleidlais yn y Cynulliad ar 9 Mawrth 2016 i'w gadarnhau.

Dechreuodd y cyfarfod am 1.00 y.h. a daeth i ben am 3.15 y.h.

CADEIRYDD